

عنوان مقاله:

کانه زایی مس پورفیری، دگرسانی، سن سنجی زیرکن به روش U/Pb و پتروژنز سنگ های منطقه دلفارد (شمال باختر جیرفت)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 28، شماره 110 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

جمال رسولی - دکترا، گروه زمین شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

منصور قربانی - دانشیار، گروه زمین شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

منطقه دلفارد در شمال باختر جیرفت قرار دارد. این منطقه بخش شمال باختری کمپلکس گرانیتوئیدی جبال بارز را تشکیل داده و در کمربند ماگمایی ارومیه- دختر واقع شده است. کمپلکس جبال بارز ترکیب سنگ شناسی گسترده ای از دیوریت تا آلکالی گرانیت دارد که به صورت چند پالس پی در پی از فرایند تفریق حاصل شده است. آخرین پالس های نفوذی، توده های پورفیری هستند که شواهد کانی سازی مس پورفیری نشان می دهند. یکی از این توده ها، دلفارد است. منطقه دلفارد از نظر کانه زایی مس نسبت به سایر مناطق جبال بارز با اهمیت تر است. به طوری که در این منطقه ۳ توده پورفیری وجود دارند که شواهد کانی سازی مس نشان می دهند. کانه های شاخص در این منطقه عبارتند از: کالکوپریت، پیریت، ملاکیت، آزوریت و مگنتیت. روند دگرسانی در دلفارد با منطقه بندی لاول و گیلبرت همخوانی دارد و شامل دگرسانی های سیلیسی، پتاسیک، فیلیک، آرژیلیک و پروپلیتیک است. طبق مطالعات انجام شده دلفارد اولویت خوبی برای اکتشاف و حفاری دارد. متوسط عیار مس در این کانسار حدود ۱۸۰۰ پیپی ام است. بررسی ژنز سنگ های بازیک منطقه دلفارد، نشان داد که این سنگ ها نسبت به NMORB از یک منشا غنی تر سرچشمه گرفته اند. همچنین سنگ های منطقه دلفارد معرف ماگماتیسم حاصل از Flux melting در جریان فرورانش پوسته اقیانوسی به زیر پوسته مجاور هستند. به عبارت دیگر، می توان توالی کالک آلکالن سنگ های منطقه دلفارد را به رژیم تکنونیک فشارشی نسبت داد که در امتداد زون ارومیه- دختر، به صورت افق های ماگمایی با گسترش و حجم قابل ملاحظه نفوذ و فوران کرده اند. در نهایت اینکه ژنز سری گرانیتی مورد مطالعه، مشابه با گرانیتوئیدهای کالک آلکالن و ناشی از تفریق مذاب بازالتی منشا گرفته از گوشته متاسوماتیسم شده، توسط سیالات ناشی از صفحه فرورونده است. بر اساس سن سنجی به روش U/Pb زیرکن، سن توده گرانیتوئیدی دلفارد $3/1 \pm 90/15$ میلیون سال برآورد شده است. می توان تصور کرد که در محدوده زمانی کوتاه، تفریق ماگمای مزبور کامل شده و این توده نفوذی به صورت پی در پی با فاصله زمانی بسیار کم نفوذ و در پوسته جایگیری کرده است.

کلمات کلیدی:

دگرسانی، کانه زایی، پتروژنز، سن سنجی زیرکن به روش U/Pb، دلفارد- جیرفت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1372898>

